

Those words were said only – הני מילי היכא דאחשבא לידיה – where he considered the recipient's hand significant

OVERVIEW

The גמרא states that if רבי יוחנן would have said only the דין that ידו של אדם, we might have thought that it applies only when there was a specific intention to place the object on the hand¹, however where there would be no specific intention to place it there, but rather it just happened to land on the hand, I would say that it is not considered a מקום דע"ד, therefore רבי יוחנן teaches us the case of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חבירו, where there was no intention, it just happened to land in his hand, nevertheless he is חייב, because ידו של אדם חשובה לו כדע"ד even when there is no intention. תוספות explains why it is necessary to teach us the former case that ידו של אדם חשובה לו כדע"ד where there was intention, even if we already know it in a case where there was no intention.

asks: תוספות

ואם תאמר לימא הך ולא ההיא דלעיל² –

And if you will say; let him say just this case of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חבירו, where there was no specific intention that it land חבירו, and he would not have to say the previous דין, that ידו של אדם חשובה לו כד' על ד' because I will know it already from the case of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חבירו, where there was no specific intention, and still it is considered a מקום ד' and certainly where there is an intention, so why make both statements.

answers: תוספות

ויש לומר דהוה אמינא דוקא לענין הנחה חשובה כד' על ד' אבל לגבי עקירה לא –

And one can say; that if רבי יוחנן would not have said explicitly that ידו של זרק חפץ ונה בתוך ידו של אדם and would have only said the דין of ידו של חבירו, I would have thought that only concerning a הנחה is a hand considered as a מקום דע"ד, since that case is only discussing regarding receiving an object in one's hand, but in regards to עקירה I may have

¹ See תוס' דף ד,ב ד"ה אלא א"ר ר' יוסף

² See 'Thinking it over' # 2.

thought that the hand is **not** considered a מקום דע"ד³, therefore רבי יוחנן has to say explicitly that ידו של אדם חשובה לו כדע"ד in all cases whether עקירה or הנחה [and the case of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חברו, lets us know that even when it's not intentional, it is still considered a מקום ד'].

SUMMARY

The statement ידו של אדם חשובה לו כדע"ד teaches us that this applies both by עקירה והנחה, and the דין of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חברו teaches us that it applies even if there was no specific intent to place it on the hand.

THINKING IT OVER

1. Why do we assume that the statement of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חברו means that there was no intent that it land בידו של חברו?
2. חשובה לו ידו של אדם דין רבי יוחנן asks that תוספות asks that רבי יוחנן should not have said the דין of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חברו. How would we know (from the case of זרק חפץ ונה בתוך ידו של חברו) that the reason he is חייב is because ידו של אדם חשובה לו כדע"ד; we may think that רבי יוחנן is of the opinion that a מקום ד' is not required at all?!⁵
3. How may we differentiate between the two types of statements said by רבי יוחנן?

³ See גמרא ד,ב ודילמא הנחה וכו' ותוס' שם ד"ה ודילמא

⁴ See footnote # 2.

⁵ See מהר"ם, נמוקי הגרי"ב, לשון הזהב, מפני אברהם